

АНАЛІЗ ЗАСТОСОВУВАНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПОСАДОВЦІВ АПК ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Петров В.В., канд. техн. наук, доц.

Зоря М.В., канд. техн. наук.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Світовий та український досвід показує, що навчання працівників і фахівців безпечним прийомам праці, вимогам охорони праці, наданню першої допомоги потерпілим на виробництві є ефективним інструментом зниження виробничого травматизму і профзахворювань. У даному контексті вдосконалення навчання з охорони праці шляхом впровадження в навчальний процес інноваційних освітніх технологій продовжує залишатися актуальним напрямом діяльності навчальних організацій.

Для виявлення чинників, що перешкоджають вирішенню цього завдання, науковими співробітниками Головного галузевого науково-навчально-методичного центру з питань охорони праці ТДАТУ протягом 2016-2017 року було проведено анкетне опитування. Респонденти (2842 особи) у відповідності зі своєю роллю в процесі навчання представлені трьома групами: «Викладачі», «Організатори», «Слухачі».

Однозначне визнання необхідності застосування інновацій у викладанні охорони праці висловили 62 % організаторів навчання, 37 % слухачів і 88 % викладачів.

По відношенню до форм навчання виявлено переважання традиційних підходів. Явну перевагу респонденти віддають лекціям в аудиторії («Викладачі» - 71 %, «Організатори» - 88 %, «Слухачі» - 42 %) і семінарам з найбільш проблемних і актуальних аспектів охорони праці (58 %, 31 % і 62 % відповідно). Оцінка ефективності викладачами та слухачами різних форм і методів інноваційного навчання та їх аналіз дозволили виявити пріоритети обох груп. На думку як «Викладачів», так і «Слухачів», найбільш зручними та ефективними методичними прийомами, що сприяють засвоєнню матеріалу, є розбір практичних ситуацій (67% і 58% відповідно), лекції викладача в аудиторії (62% в обох групах), семінари з найбільш проблемних або актуальних аспектів охорони праці (51% і 47% відповідно). Отримані результати достатньо переконливо свідчать про різний рівень їх заглибленості в проблему і часто про недостатню компетентність і зацікавленість викладачів в її вирішенні у порівнянні з іншими учасниками навчального процесу.

Однією з проблем впровадження інноваційних методів навчання з охорони праці є дефіцит викладачів, які засвоїли різні методи і форми організації інноваційного навчання (дискусії, аналіз конкретних професійних ситуацій, ігрове моделювання процесу навчання тощо) на рівні, що дозволяє не тільки активно застосовувати їх на практиці, але і значно підвищувати якість знань слухачів. Підготовку викладачів такого рівня доцільно проводити на базі організацій, які мають досвід застосування інноваційних технологій навчання.

Отже, впровадження психолого-педагогічних інновацій у сферу навчання з охорони праці посадовців АПК Запорізької області можливе при виконанні ряду підготовчих робіт:

- розробки інноваційних технологій з прив'язкою їх до конкретних тем з питань охорони праці;
- організації навчальних центрів з підготовки викладачів охорони праці;
- забезпечення варіативності змістовної частини навчання з охорони праці відповідно до запитів різних груп слухачів;
- введення диференційованого підходу до навчання з охорони праці з урахуванням не тільки посади слухача, але і ступеня його підготовки;
- удосконалення матеріально-технічної бази;
- розроблення та впровадження системи мотивації викладачів, стимулюючої їх до впровадження інноваційних форм навчання з охорони праці;
- подальшого вдосконалення нормативно-правової бази, яка регламентує навчання з охорони праці;
- розробки та впровадження системи оцінки ефективності навчання з охорони праці.